

איתן ברושי "יש משרדי ממשלה המאיימים על עתיד הענף"

ראובן זלץ

מזכיר התנועה הקיבוצים מודאג מהניסיונות של כמה משרדי ממשלה, המעוניינים להתערב בתכנון משק החלב על כל השלכותיו. איתן ברושי, בראיון מיוחד למגזין משק הבקר והחלב, מדבר בגילוי לב על מצב הענף, האמצעים לחיזוקו, עמדתו בנושא המכסות, דור העתיד ועוד.

ענף הרפת אינו זר לאיתן ברושי, מזכיר התנועה הקיבוצית וחבר קיבוץ גבת. ניתן למצוא אותו כבר שנים בצמתים החשובים בהן מתקבלות ההחלטות באשר לעתיד ההתיישבות, החקלאות וענף הרפת. ברוש שהיה עוזרו של יעקב צור בממשלת רבין, מנכ"ל משרד המדע התרבות והספורט, עוזר שר הביטחון לענייני התיישבות, משמש כיום כחבר דירקטוריונים במוסדות ממשלתיים, פעיל פוליטי ונציג הקיבוצים במפלגת העבודה.

איך היית מגדיר את מצב ענף הרפת בישראל?
"הייתי מגדיר את ענף הרפת כמותג וסמל חקלאי-קיבוצי ישראלי, מהמובילים בין ענפי החקלאות הקיבוצית ביעילות, ברווחיות, בתפוקה ובאיכות התוצרת, ומבין הבולטים בענף, בעולם הרחב. זהו ענף מתוכנן היטב לטובת היצרנים, התעשיינים והצרכנים שבעזרת החוק, מועצת הייצור וארגון המגדלים מבטיח תפקוד תקין בניהול, שליטה ובקרה בייצור, שיווק, מכירה ואספקת החלב ורווחיות סבירה לכל שרשרת הייצור והמכירה. בהיותו ענף מתוכנן נחשפות רגישויותיו ותלותו במנגנון פיקוח ובקרת התכנון, מעקב וחשבות כלכלית בכל מה שנוגע לקביעת מחיר החלב לחקלאי ('מחיר מטרה') ובנכונות הממשלה להגן על חומר הגלם ומוצריו מתחרות ביבוא, כל אלה באמצעות מועצת החלב, ארגון המגדלים והתאחדות חקלאי ישראל."

האם וכיצד פועלת התנועה הקיבוצית לחיזוק ענף הרפת?
"זה כבר שנים רבות שתרומת התנועה הקיבוצית לחיזוק

יש לשמור על עצמאות הענף. ברוש

איתן ברושי תעודת זהות

בן קיבוץ גשר, כיום חבר קיבוץ גבת
מצב משפחתי - נשוי + 9
שרות סדיר וקבע - שחרור בדרגת סא"ל
השכלה: בוגר תואר ראשון במדעי החברה
והרוח - אוניברסיטת תל אביב.
בוגר בית ספר לפיקוד ומטה בצה"ל..

בשגרה ובתכנון הענף. ענף החלב הוא ישות אוטונומית להפליא, בין היתר לדעתי לאור ההרכב המגוון של השותפים במועצת הייצור. מערכותיו המקצועיות והמנוסות היטב יודעות לדאוג לענף ולעובדיו בעזרת קרנות ומנגנונים מסודרים לתפארת. אני שומע על כל מיני מחשבות וצורך בהיערכות חדשה שנובעת מחששות באשר לעתיד התכנון.

ענף הרפת מתבטאת בהכרתה בחשיבותו הכלכלית והערכית של הענף כ'ענף-דגל'. בפועל התנועה, מוסדותיה והארגונים הכלכליים של קיבוציה מעניקים לענף את כל התמיכה, הגיבוי והסיוע אם נדרש תוך מתן דגש מיוחד על המגדלים. בהיות התנועה הקיבוצית גורם אובייקטיבי שלנגד עיניה טובת כל האזורים בארץ, משקי הרפת, הענפים החקלאיים וכל גופי התמך שקשורים ברפת - משתקפת השפעתה במעורבות בהתנהלות התאחדות מגדלי בקר, בחברות במועצת המנהלים של מועצת החלב ועוד".

"הרפת הישראלית מציגה שיפור בביצועי איכות החלב לא פחות משיפור בתפוקות. זה כבר שנים שקם על החלב ציבור פנאטי שנתמך על ידי ברי-סמכא המעמידים פני מומחים ששוללים את חלב הבקר כמזון לבני אדם"

מה הם הקשיים המאיימים על הענף?

"הקושי שמאפיל על כל האחרים הוא בעיקר האיום המתמשך של מספר משרדי ממשלה על עתיד תכנון משק החלב. המשמעות המיידית היא, פגיעה בהתנהלות הענף דרך ביטול חוק החלב, משטר המכסות, מחיר המטרה, שליטה על צמיחה ופיתוח הענף, בקרה ומעקב על איכות החלב וניקיונו, בקרה וקביעת כללים ותקנים, הרמה המקצועית של העובדים ופריון עבודתם בייצור ובאספקה, דאגה לבריאות המקנה, להדרכה ועוד. קיימים גם איומים אחרים על ענפי-בת שקשורים ברפת כמו פגיעה ברווחיות ענפי הבקר-לבשר והפיטום עם הסרת כל מנגנוני הגבלות על יבוא עגלים וכן התעלמות מערך ומחשיבות שימור השטחים הפתוחים. ישנם איומים נוספים שקיימים בענף ואולי הבולט מביניהם הוא ויכוח שמסרב לדעוך, שמגיע ממגדלים/יצרנים במשק המשפחתי שכבר שנים רבות, שוב ושוב מוחים ומנסים לשפר את זכויותיהם כמיעוט בפורומים שונים".

אני מבקש להדגיש: כל ערעור על התפקוד הנורמטיבי של הענף ייפגע בקואופרטיביות שלו ויביא לפגיעה בהתיישבות החקלאית. כל ערעור על המבנה הנוכחי עלול להביא לכאוס שהנפגע העיקרי אמנם יהיה הצרכן אך בהמשך ייפגעו גם כל החוליות הנוספות בשרשרת הערך: המגדלים, היצרנים, הספקים וכד".

אז איך בעצם ניתן להצמיח את הענף החשוב הזה ולהפוך אותו למעין 'חומת ברזל' בהתיישבות הקיבוצית ובכלל?

"ניתן לומר, אולי באופן פרדוקסאלי ששימור וקידום הענף עשוי להתרחש במיטבו כל עוד המדינה תמנע מלהתערב

אפשר להשתגע...

אזור תעשיה קורן, מעלות,
טל. 04-9973205, פקס. 04-9974650
www.azltd.co.il

נשמח לעמוד לרשותכם
sales@azltd.co.il

בקרר אותנו בפייסבוק

מתמחים בתכנון, ייצור, הקמה והרצת מערכי שיוע, מסועים חלזוניים, מסועי סרט, מסועי שרשרת, מעלית כפות, ברזים פנאומטיים, מחלקים, מיכלי לחץ מערכי שקילה מיון וניפוי, גריסה ואחסון, בתעשיית המזון - למכוני תערוכת ומרכזי מזון לתעשיית הכימיקלים, המחצבים, הטקסטיל, בתי יציקה, ועוד

ברוש "חשש מפגיעה בענף"

האם התנועה הקיבוצית פועלת לקיום דור המשך בענף ואם כן, כיצד?

"מתוך דאגה לעתודה של עובדים ומנהלים מבין חברי הקיבוץ ובניו ראינו לנכון לבקש להציב סוגיה זו על סדר היום של התאחדות חקלאי ישראל. בעוד שבעבר הקיבוץ השיתופי ידע לבנות מסגרות לא פורמאליות שקשרו את הצעירים בעבודות של עניין וגאווה בחקלאות כערך, ובעיסוק החקלאי כאתגר, הרי שכיום הולכת ופוחתת המחויבות ופוחת העניין בענף, והתמורה הכספית האישית או מקצועות אטרקטיביים 'נקיים' יותר, הם הגורמים שמשפיעים על הדור הצעיר. עלינו לשקול את ההקמה מחדש של מיזם נצ"ח - כיתות של בעיקר בני-משק שיזכו למלגות לימודי חקלאות ושיעודדו אותם לא רק ללמוד חקלאות אלא גם ליישם את 'תורתם באומנותם', בפועל במשקיהם".

(האירופאים, הסקנדינביים) כמו בחקיקה בנוגע לפסולות, פיזור זבל גלמי ועוד ואנו מנסים להתמודד עם זה בכל דרך אפשרית. ברור לנו שההתמודדות עם כת הטבעונות מחייבת שימוש בכלים מתוחכמים שלא רק מדברים אמת אלא גם נדע באמצעותם לשכנע את הציבור בצדקתנו".

איך אתה רואה את שיתוף הפעולה עם תנועת המושבים בנושא ענף הרפת והאם לא הגיע הזמן לשיתוף פעולה הדוק יותר?

"שיתוף הפעולה בין התנועות הוא מצוין. ישנה שפה משותפת בין אנשי השטח ומנהלי ועדות המשק. לאחרונה גם הקימה תנועת המושבים שולחן מגדלי בקר משלה שאמנם אינו דומה להתארגנויות רפת אזוריות שלנו אבל זה לפחות תרם באופן דרמטי לשיפור התיאום בין המגדלים המושביים לבין עצמם תוך גילוי מעורבות של הנהלת התנועה. נכון שאין שוויון בייצור החלב, מאחר והמשק השיתופי מייצר יותר, ולכן הוא גם בעל רוב החברים במרבית המוסדות של ארגון המגדלים, מה שעד כה גרם לאי-שקט מתמשך בין המשק המשפחתי לשיתופי בסוגיות מעטות שעליהן לא היו הסכמות. החכמה תהיה לבטל את האירועים שמחוללים כל פעם מחדש רעידת אדמה וזאת ביצירת יחסי אומן כפי שנדרש לצפות מחקלאים בעלי בדיוק אותם אינטרסים".

"ניתן לומר, אולי באופן פרדוקסאלי ששימור וקידום הענף עשוי להתרחש במיטבו כל עוד המדינה תמנע מלהתערב בשגרה ובתכנון הענף"

לסיום מבקש ברושי, לנצל את ההזדמנות ולהביע את הערכתו לרפתנים "הם ללא ספק 'חוד החנית' של החקלאות הקיבוצית. הם שוב ושוב מוכיחים את לכידותם, גאוות 'היחידה' והאחריות ההדדית שהם מגלים כלפי עמיתים במצוקה, הפעם בעוטף עזה במהלך מבצע 'צוק איתן' וכן האכפתיות והאחריות לשגשוג יישוביהם בכלל וענף הרפת בפרט. יישר כוח".

מה עמדתך בנושא מכסות החלב ועל כוונת משרד האוצר לפתוח את שוק החל לתחרות חופשית?

"למרות שקיימים בעולם מעט מאוד ענפי חלב מתוכננים הרי ברור שכללי הייצור והמכירה באירופה ובאמריקה שונים מבישראל. גורם בעל משמעות רבה לכך בישראל הוא המרכיב ההתיישבותי. החשש הוא שיעיל ככל שיהיה ענף החלב בממשק של רפתות-ענק שמנוהלות ממגדלי משרדים בת"א הרי שהעובדים כבר לא יהיו יותר חברי הקיבוצים, ייסגרו הרפתות הבינוניות והפגיעה תהיה בלתי נמנעת גם במרקם הכלכלי ההתיישבותי ופריסתו".

מה דעתך על הגל הטבעוני, שחלקו יוצא במיליטנטיות רבה נגד ענף הרפת והחלב?

"הרפת הישראלית מציגה שיפור בביצועי איכות החלב לא פחות משיפור בתפוקות. זה כבר שנים שקם על החלב ציבור פנאטי שנתמך על ידי ברי-סמכא מעמיד-פני מומחים ששוללים את חלב הבקר כמזון לבני אדם. מועצת החלב טורחת לגייס את טובי המומחים לתזונה ובריאות שדוחים את הטענות שיוצאות גם כנגד הטיפול בבקר בתחומי פרויות, גידול השגר, האבסה, הובלת הפרות וכד'. בחלק קטן מהדברים יזמו משרד החקלאות והמשרד לאיכות הסביבה שינויים שהיו מקובלים עלינו ושיתפנו עמם פעולה למרות העלויות הגבוהות שאלו גובים מאיתנו. לעומת זאת לעיתים נעשים בישראל ניסיונות להיות צדיקים יותר מהאפיפיור